Του **Σταύρου Τζίμα**

Στα 94 χρόνια του ο Χάιντς Κούνιο αναμετρήθηκε με τον κορωνοϊό και βγήκε νικητής. Είναι η δεύτερη φορά στη ζωή του που ήρθε πρόσωπο με πρόσωπο με τον θάνατο. Επέζησε του Ολοκαυτώματος στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν μεταφέρθηκε από τους Γερμανούς ναζί στο Αουσβιτς, και τώρα, 80 χρόνια μετά, σ’ έναν άλλο παγκόσμιο πόλεμο, εναντίον ενός αόρατου (τούτη τη φορά) εχθρού, πολέμησε και κέρδισε και αυτή τη μάχη. Ηταν από τους πρώτους Εβραίους της Θεσσαλονίκης που φορτώθηκαν στα τρένα για τα κρεματόρια του Αουσβιτς –Μπίρκεναου.

Παρασκευή 12 Μαρτίου 1943, στις 11 το πρωί, μια ομάδα πολιτοφυλάκων εισέβαλε στο σπίτι του και διέταξε τους γονείς του και τα δύο παιδιά τους να ετοιμάσουν τα πράγματά τους για να φύγουν για την Πολωνία, όπου όπως είχε διαδοθεί θα ξεκινούσαν μια νέα ζωή. Τους οδήγησαν μαζί με άλλους ομόθρησκους στο γκέτο του βαρόνου Χιρς και από εκεί, την Κυριακή στις 2 μετά τα μεσάνυχτα, τους φόρτωσαν στο πρώτο «τρένο του θανάτου» –θα ακολουθήσουν άλλα δώδεκα– για το ταξίδι χωρίς επιστροφή, με προορισμό το Αουσβιτς. Επτά φορές έφθασε μπροστά στην πύλη του κρεματορίου με τους αδηφάγους φούρνους, ενόσω κρατείτο εκεί, ο Χάιντς Κούνιο, αλλά και τις επτά «κάποιο θαύμα συνέβη», όπως συνήθιζε να λέει, στη διαλογή και βρέθηκε στην «πλευρά της ζωής». Την όγδοη τον έστησαν για εκτέλεση, αλλά την τελευταία στιγμή και πάλι γλίτωσε.

Τυχερός για άλλη μια φορά

Ηταν Ιανουάριος του 1945, ο Κόκκινος Στρατός πλησίαζε στο Αουσβιτς και οι Γερμανοί οργάνωναν τις «πορείες θανάτου», μεταφέροντας πεζή ή με τρένα στα ενδότερα όσους μελλοθανάτους θεωρούσαν ότι άντεχαν λίγο ακόμα να δουλέψουν. Στη διαδρομή από το Μέλκ προς το στρατόπεδο του Εμπενζεε της Αυστρίας, κάποιοι Σοβιετικοί αιχμάλωτοι απέδρασαν πηδώντας από το τρένο και ο επικεφαλής της αποστολής διάλεξε είκοσι από τους υπολοίπους, μεταξύ αυτών τον Κούνιο και τον πατέρα του, και τους οδήγησε στο δάσος για εκτέλεση, προς παραδειγματισμό. Και ενώ η μακάβρια διαδικασία είχε ξεκινήσει, ήρθε εντολή να σταματήσει μόλις πριν από τον τυφεκισμό των δύο τελευταίων μελλοθανάτων, που έτυχε να είναι ο Κούνιο και ο πατέρας του!

«Εζησα για να μεταφέρω στις μετέπειτα γενεές τα όσα βίωσα και να γίνω αδιάψευστος μάρτυρας του Ολοκαυτώματος», έλεγε όταν τον ρωτούσαν πώς

Phoca PDF

επέζησε. Και αυτό έκανε επί δεκαετίες, με το να φωνάζει διατρέχοντας τον πλανήτη «ποτέ πια» και να προειδοποιεί πως μπορεί το τέρας του ναζισμού να σκοτώθηκε, η μήτρα όμως που τον γέννησε παραμένει ενεργή. Ξεγέλασε τον θάνατο στον προθάλαμο των κρεματορίων, στο εκτελεστικό απόσπασμα, αλλά και στις επιδημίες του τύφου που θέριζαν τα στρατόπεδα συγκέντρωσης στη ναζιστική Γερμανία, ο Χάιντς Κούνιο. Έμελλε στη δύση της ζωής του να βιώσει και τον «Γ΄ Παγκόσμιο Πόλεμο».

Τούτη τη φορά δεν ήταν η Γκεστάπο που χτύπησε την πόρτα του σπιτιού του, αλλά ένας άλλος, αλλόκοτος εχθρός, ένας άγνωστος σ’ εκείνον ιός ονόματι SARS-CoV-2. «Δεν ξέρουμε ποιος μας τον έφερε, αλλά ο πρώτος που εμφάνισε συμπτώματα ήταν ο πατέρας και μετά κολλήσαμε και οι υπόλοιποι στην οικογένεια», λέει στην «Κ» η κόρη του, Χέλα. «Ο πατέρας και ο σύζυγός μου νόσησαν βαριά, φτάσαμε ένα βήμα από το να εισαχθεί στο νοσοκομείο, αλλά τελικά με συσκευή οξυγόνου, φαρμακευτική αγωγή και από τηλεφώνου καθοδήγηση των γιατρών είναι καλά. Εμείς οι άλλοι τρομάξαμε, ο ίδιος το αντιμετώπισε με θάρρος.

»Ολοι αυτοί οι άνθρωποι που πέρασαν τα μαρτύρια των στρατοπέδων συγκέντρωσης έχουν ένα σθένος, μια θέληση και δύναμη ότι όλα μπορούν να τα αντιμετωπίσουν. Μάλιστα, όταν του βάλαμε τον αναπνευστήρα, έδειξε να ξαφνιάζεται και μας είπε: “Καλά, τι πάθατε, τόσο χάλια είμαι;”» Κάποιες φορές οι αντοχές του έδειχναν να λυγίζουν. Επιδημίες βίωσε και στα στρατόπεδα συγκέντρωσης ο Χάιντς Κούνιο, και επέζησε. Τούτος ο ιός όμως είναι ύπουλος, διαβρωτικός και δεν υπάρχουν ακόμα τα όπλα για να πολεμηθεί αποτελεσματικά. Στρατοπέδευσε στο βασανισμένο από το μαρτύριο του Αουσβιτς κορμί του, με τον απαίσιο αριθμό 109565 ανεξίτηλο στο μπράτσο, και του κατέτρωγε τα σωθικά. Η μάχη ήταν σκληρή και έδειχνε άνιση. «Δεν αντέχω άλλο», διαμαρτυρόταν κάπου κάπου, όταν ο πυρετός τον κατέβαλε.

Ο «επτάψυχος Μπούμπι»

Η θέλησή του να ζήσει, όμως, φαίνεται ότι υπερίσχυσε και τούτη τη φορά, και δικαιούται τον τίτλο του «επτάψυχου Μπούμπι», όπως τον φωνάζουν οι δικοί του. «Να προσέχει ο κόσμος. Να ακούει τους επιστήμονες, αλλά και αν τον βρει το κακό να το παλέψει», λέει από το κρεβάτι του πόνου, καθώς έχει συνέλθει για τα καλά, αλλά δεν έχει τελειώσει με τον ιό.

Με το που επέστρεψε από το Αουσβιτς ο Χάιντς Κούνιο αφιέρωσε τη ζωή του στον αγώνα εναντίον του εξαπλούμενου «ιού» του ρατσισμού και του αντισημιτισμού. Κάθε χρόνο έπαιρνε μέρος στην «πορεία των ζωντανών» που γινόταν στη Θεσσαλονίκη, τον Μάρτιο, στη μνήμη των 50.000 Εβραίων της πόλης που φορτώθηκαν στα τρένα για το Αουσβιτς. Φέτος η πορεία δεν θα γίνει λόγω COVID-19, αλλά και να γινόταν δεν θα μπορούσε να συμμετάσχει, αφού μάχεται στα χαρακώματα του σπιτιού τον κορωνοϊό, με την ελπίδα ότι του χρόνου ο εχθρός, όπως και το 1945, θα έχει παραδοθεί άνευ όρων.

Το «τρικ» του θαρραλέου γιατρού

Phoca PDF

Οι θανατηφόρες επιδημίες, κυρίως αυτή του τύφου, στα στρατόπεδα συγκέντρωσης στη χιτλερική Γερμανία, αποτελούσαν έναν από τους μεγαλύτερους φόβους των ναζί. Ετσι, προσπαθούσαν να προλάβουν την εισβολή της επιδημίας στα στρατόπεδα ελέγχοντας εξονυχιστικά όσους κρατουμένους περνούσαν την πύλη και αποφεύγοντας την εισαγωγή ανθρώπων που είχαν προσβληθεί από τον ιό του τύφου. Αυτό εκμεταλλεύθηκε σε μια περίπτωση, που έχει καταγραφεί ως εντυπωσιακή στα χρονικά των στρατοπέδων συγκέντρωσης, ένας Πολωνός γιατρός, ο Ευγένιος Λαζόφσκι, ο οποίος «κατασκεύασε» χιλιάδες ασθενείς του τύφου. Προκειμένου να παραπλανήσει τους Γερμανούς, που ήλεγχαν αυστηρά τους υποψήφιους κρατουμένους υπό τον φόβο ότι μπορεί να ήταν φορείς του ιού του τύφου, χορηγούσε εμβόλια με νεκρά βακτήρια της ασθένειας σε υγιείς ανθρώπους, με αποτέλεσμα στα δειγματοληπτικά τεστ να φαίνεται ότι ήταν φορείς της νόσου, δίχως στην πραγματικότητα να είναι. Υπολογίζεται ότι με αυτό τον τρόπο έσωσε γύρω στις 8.000 Πολωνούς και Εβραίους από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

ΠΗΓΗ: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15.02.2021

Phoca PDF